

REFERAT DE APROBARE

a proiectului de ordin pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor practicate de către operatorii desemnați ai pieței de energie electrică

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de reglementare

Ordin pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor practicate de către operatorii desemnați ai pieței de energie electrică

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii reglementării

1. Contextul și cadrul european de reglementare	<p>Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor prevede costurile pe care le suportă OPEED-urile, modul de recuperare a costurilor comune, regionale și naționale de către OPEED și partajarea costurilor între OPEED-urile și OTS-urile din diferite state membre.</p> <p>Astfel:</p> <ul style="list-style-type: none">- La art. 75<ul style="list-style-type: none">• alin. (2): „<i>Partea statelor membre din costurile comune menționate la articolul 80 alineatul (2) litera (a), costurile regionale menționate la articolul 80 alineatul (2) litera (b) și costurile naționale menționate la articolul 80 alineatul (2) litera (c) evaluate ca fiind rezonabile, eficiente și proporționale se recuperează prin taxe ale OPEED, tarife de rețea sau alte mecanisme adecvate, astfel cum stabilesc autoritățile de reglementare competente.</i>”- La art. 76 : „(1) <i>Toate OPEED-urile suportă următoarele cheltuieli:</i><ul style="list-style-type: none">(a) <i>costurile comune, regionale și naționale pentru stabilirea, actualizarea sau dezvoltarea în continuare a algoritmului de cuplare prin preț și a cuplării unice a piețelor pentru ziua următoare;</i>(b) <i>costurile comune, regionale și naționale pentru stabilirea, actualizarea sau dezvoltarea în continuare a algoritmului de tranzacționare prin corelare continuă și a cuplării unice a piețelor intrazilnice;</i>
--	--

(c) costurile comune, regionale și naționale de funcționare a cuplării unice a piețelor pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice.

(2) Sub rezerva acordului OPEED-urilor în cauză, OTS-urile pot contribui la costurile prevăzute la alineatul (1) sub rezerva aprobării de către autoritățile de reglementare relevante. În astfel de cazuri, în termen de două luni de la primirea unei prognoze de la OPEED-urile în cauză, fiecare OTS are dreptul să prezinte spre aprobarea autorității de reglementare relevante o propunere de contribuție la costuri.

(3) OPEED-urile în cauză au dreptul să recupereze costurile în conformitate cu alineatul (1) care nu au fost suportate de OTS-uri în conformitate cu alineatul (2) prin taxe sau alte mecanisme adecvate numai dacă aceste costuri sunt rezonabile și proporționale, prin acorduri naționale cu autoritatea de reglementare competentă.”

- *La art. 80: ”(1) Toate OPEED-urile și OTS-urile relevante transmit autorităților de reglementare un raport anual în care costurile de stabilire, de modificare și de funcționare a cuplării unice a piețelor pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice sunt explicate în detaliu. Acest raport se publică de către agenție, ținând seama în mod corespunzător de informațiile comerciale sensibile. Costurile direct legate de cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice sunt identificate în mod clar și separat și sunt auditabile. De asemenea, raportul furnizează detalii complete privind contribuțiile la costurile OPEED de către OST în conformitate cu articolul 76 alineatul (2).*

(2) Costurile menționate la alineatul (1) se defalchează în:

(a) costuri comune care rezultă din activitățile coordonate ale tuturor OPEED-urilor sau OTS-urilor care participă la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice;

(b) costurile regionale care rezultă din activitățile OPEED-urilor și OTS-urilor care cooperează într-o anumită regiune;

(c) costurile naționale care rezultă din activitățile OPEED-urilor și OTS-urilor în statul membru în cauză.

	<p><i>(3) Costurile comune menționate la alineatul (2) litera (a) se partajează între OTS-urile și OPEED-urile din statele membre și țările terțe care participă la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice. Pentru a calcula suma care urmează să fie plătită de OTS-urile și OPEED-urile din fiecare stat membru și, după caz, din țările terțe, o optime a costurilor comune este împărțită în mod egal între fiecare stat membru și țară terță, cinci optimi se împart între fiecare stat membru și țară terță în mod proporțional cu consumul lor și două optimi se împart în mod egal între OPEED-urile participante. Pentru a ține seama de modificările costurilor comune sau de modificările OTS-urilor și OPEED-urilor participante, calculul costurilor comune trebuie adaptat în mod periodic.</i></p> <p><i>(4) OPEED-urile și OTS-urile care cooperează într-o anumită regiune convin de comun acord asupra unei propuneri de partajare a costurilor regionale în conformitate cu alineatul (2) litera (b). Propunerea se aprobă ulterior în mod individual de către autoritățile naționale competente din fiecare stat membru din regiune. OPEED-urile și OTS-urile care cooperează într-o anumită regiune pot utiliza, în mod alternativ, acordurile privind partajarea costurilor prevăzute la alineatul (3).</i></p> <p><i>(5) Principiile de partajare a costurilor se aplică costurilor suportate de la intrarea în vigoare a prezentului regulament. Acest lucru nu aduce atingere soluțiilor existente utilizate pentru dezvoltarea cuplării unice a piețelor pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice, iar costurile suportate înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament se partajează între OPEED-uri și OTS-uri pe baza acordurilor existente care reglementează astfel de soluții.”</i></p>
<p>2. Cadrul național de reglementare</p>	<p>Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevede:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La art. 3 <ul style="list-style-type: none"> • pct. 68 „operator desemnat al pieței de energie electrică - operator al pieței desemnat de ANRE în baza Regulamentului (UE) 2015/1.222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directe privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor să îndeplinească sarcini referitoare

la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare sau a piețelor intrazilnice;”

- La art. 43: „(1) *Operatorul desemnat al pieței de energie electrică asigură organizarea și administrarea pieței cuplate intrazilnice și a pieței cuplate pentru ziua următoare.*

(2) Operatorului desemnat al pieței de energie electrică nu îi este permisă divulgarea informațiilor legate de tranzacțiile de energie electrică pe care le deține, obținute pe parcursul activității sale altfel decât în condițiile legii.

(3) Prețurile și cantitățile stabilite în urma tranzacțiilor efectuate pe piața intrazilnică și pe piața pentru ziua următoare se fac publice conform reglementărilor ANRE.

(4) Operatorul desemnat al pieței de energie electrică are dreptul să perceapă tarife corespunzătoare serviciilor prestate pentru realizarea activităților prevăzute la alin. (1).

(5) Operatorul desemnat al pieței de energie electrică are dreptul să își recupereze prin tarife costurile suportate, în cazul în care acestea sunt efectuate în mod eficient, sunt rezonabile și proporționale.

(6) Tarifele practicate de operatorul desemnat al pieței de energie electrică, menționate la alin. (4) și (5), se stabilesc pe baza metodologiei aprobate și publicate de ANRE. În calculul acestora vor fi luate în considerare costurile justificate ale activităților respective, precum și o cotă rezonabilă de profit.”

Ordonanța de urgență nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevede:

- La art. 5
 - alin. (1) lit. c): „*Ordinele, deciziile sau avizele ANRE cu privire la activitatea de reglementare se referă la: (...)*
 - c) *aprobarea reglementărilor tehnice și comerciale pentru funcționarea sigură și eficientă a sectorului energiei electrice, termice și al gazelor naturale;(…)*”

	<ul style="list-style-type: none"> • alin. (5): „În exercitarea atribuțiilor de reglementare, reglementările de interes general se aprobă prin ordine ale ANRE și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.” <p>- La art. 9</p> <ul style="list-style-type: none"> • alin. (1) lit. h): „ANRE este abilitată cu următoarele atribuții și competențe în sectorul energiei electrice și energiei termice produse în cogenerare: (...) h) aprobă reglementări tehnice și comerciale pentru operatorii economici din sector, inclusiv standarde de performanță pentru serviciile de transport, distribuție și furnizare a energiei electrice și termice;(...)
3. Scopul reglementării	<p>Metodologia are scopul de a stabili modul de calcul al tarifelor practicate pentru serviciile prestate pentru realizarea activităților de organizare și administrare ale pieței cuplate intrazilnice de energie electrică și ale pieței cuplate pentru ziua următoare de energie electrică, de către operatorii desemnați ai pieței de energie electrică care efecuează cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare și /sau a piețelor intrazilnice în zona de ofertare România.</p>
4. Schimbări preconizate/ măsurile propuse prin prezenta reglementare	<p>Proiectul de ordin prevede următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipurile de tarife practicate de OPEED-uri și modul de determinare a acestora. S-au propus două tarife pentru activitățile OPEED, tariful de administrare și tariful de tranzacționare. <p>Tariful de administrare se stabilește pe baza venitului în perioada tarifară t aferent activității de administrare și a numărului participanților estimați a fi înregistrați la cel puțin una dintre piețele organizate și administrate de OPEED în perioada tarifară t. OPEED-urile aplică un singur tarif de administrare fiecărui participant la piețele organizate și administrate de acesta, indiferent de numărul piețelor pe care participă.</p> <p>Tariful de tranzacționare se stabilește pe baza venitului din perioada de tarifare aferent activității de realizare a tranzacțiilor și a cantității de energie electrică estimată a fi tranzacționată în perioada tarifară t, diminuată cu cantitățile de energie electrică estimate aferente fluxurilor de import și export alocate implicit.</p>

- Modul de determinare a veniturilor din activitățile desfășurate de OPEED. Sunt prezentate formulele de calcul al veniturilor aferente activităților desfășurate de OPEED.
- rata profitului propusă are valoarea de maxim 5 % din costurile justificate ale OPEED având în vedere prevederile art 43 alin. (6.) din Legea 123/2012 „(...) *În calculul acestora vor fi luate în considerare costurile justificate ale activităților respective, precum și o cotă rezonabilă de profit.*”
- În calculul tarifelor practicate de OPEED sunt luate în considerare costurile justificate ale activităților desfășurate pentru organizarea și administrarea PZU și PI. Costurile justificate considerate de OPEED în calculul veniturilor sunt costuri comune, regionale, individuale, naționale, rezultate din activități desfășurate de OPEED în cadrul proiectelor europene de cuplare unică a piețelor PZU și PI și din activități desfășurate de OPEED în România. Costurile comune și regionale sunt defalcate pe fiecare OPEED care operează în zona de ofertare Romania conform unui mecanism de partajare a costurilor descris în Metodologie. Cotele din costurile comune și regionale, care revin fiecărui OPEED care operează în zona de ofertare Romania au fost stabilite având în vedere practica altor autorități de reglementare. Astfel s-au utilizat informațiile publicate în Anexa 6 la documentul „Single Day-Ahead Coupling Operations Agreement” referitoare la modalitatea de alocare utilizată de alte țări precum Danemarca, Suedia, Finlanda, Norvegia.
- Modul de calcul al corecțiilor și al soldului corecțiilor. Corecția veniturilor aferente activităților desfășurate de OPEED se efectuează în situația în care rata profitului realizat în perioada tarifară t-2 depășește valoarea de 5 % din costurile justificate. Veniturile aferente activităților specifice al OPEED-urilor se corectează, după caz, prin aplicarea corecțiilor aferente perioadei tarifare t-2. Aceste corecții includ, pe lângă diferența dintre veniturile realizate și costurile suportate plus profit, soldul corecțiilor aferente perioadelor anterioare perioadei tarifare t-2, care se alculează doar de OPEED-urile care au practicat tarife reglementate, stabilite prin ordine ANRE, până în anul 2023, inclusiv, în condițiile în care prin aplicarea acestor tarife s-au obținut venituri care, în comparație cu costurile realizate, au condus la extraprofituri/pierderi, după caz.

	<ul style="list-style-type: none"> • În situația în care ANRE constată că OPEED-ul care avea obligație de returnare a extraprofitului peste rata maximă de profit, nu a îndeplinit obligația prevăzută în perioada tarifară aferentă, va notifica OPEED-ul să corecteze tarifele practicate în perioada tarifară t în termen de 15 zile de la notificare. • Se interzice practicarea de către OPEED a unor tarife care nu acoperă costurile aferente activităților prestate pentru organizarea și administrarea piețelor cuplate de energie electrică.. • Obligatii de raportare in completarea prevederilor art. 80 din Regulamentul (UE) 2015/1222
--	---

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

<p>1.Impactul macroeconomic</p> <p>a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei</p> <p>b) impactul asupra operatorilor economici</p> <p>c) impactul asupra consumatorilor/ clienților finali (variații de preț sau altele asemenea)</p>	<p>a) contribuie la dezvoltarea piețelor organizate și administrate de OPEED și promovează concurența efectivă între OPEED-uri într-un mod echitabil și nediscriminatoriu și prin comparabilitatea tarifelor practicate de către participanții la piață;</p> <p>b) menține la un nivel rezonabil costurile participanților pe piețele PZU și PI.</p> <p>c) costurile furnizorilor/operatorilor de rețea, aferente participării în piețele organizate și administrate de OPEED se recuperează de către aceștia prin prețurile/tarifele aplicate clienților finali.</p>
<p>2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat</p>	<p>Promovează concurența efectivă între OPEED-uri într-un mod echitabil și nediscriminatoriu;</p> <p>Contribuie la îmbunătățirea continuă a calității serviciilor prestate de către OPEED-uri.</p>

3. Impact asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
4. Implicații sociale	Nu este cazul.
5. Impact asupra mediului	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	<p>a) La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă art. 17 și art. 18 ale Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 97/2022 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor practicate de Operatorul desemnat al pieței de energie electrică, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 659 din 1 iulie 2022, și orice alte dispoziții contrare prevederilor prezentului ordin.</p> <p>b) nu este cazul</p>
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu	Nu este cazul.
2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Proiectul de act normativ nu are ca obiect activități ale autorităților administrației publice.
3. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Nu este cazul.
4. Alte informații	Nu este cazul.